

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 10. An qui scit in agro alieno latere thesaurum, licet emit agrum pretio
communi, ut fiat Dominus totius thesauri?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

pretium mercis respectu venditoris, cùm sint ex conditione emptoris. Si tamen constaret excessum illum liberaliter donari, ut faciunt aliquando Principes, posset retineri: donatio enim liberalis est justus titulus, ob quem etiam emptor posset minoris emere; sed hoc nunquam presumi debet, nisi absint ignorantia justi pretii, necessitas, fraus, ac coactio, & adsit al. qua causa ut consanguinitas, affinitas, amicitia, vel liberalitas.

Q. 9. *Si venditor ignoret valorem mercis sue, ad quid tenetur emptor?*

Resp. *Ex communi*, tenetur illum ei aperire, si rogetur, alioqui injustè deciperet. Si non rogetur, tenetur pretio justo saltem infimo emere, quamvis minus ex ignorantia petatur; nam non servaretur aequalitas; & injustum est rem emere, vel vendere minori pretio, quam communi aestimatione valeat, cùm hoc pretium sit injustum. Neque enim venditor intendit donare id, quod deest justo pretio, sed rem uti est vendere justo pretio. Et manente ignorantia, quævis ejus condonatio non est voluntaria, nec proinde valida.

Q. 10. *An qui scit in agro alieno latere thesaurum, licite emit agrum pretio communi, ut fiat Dominus totius thesauri?*

Resp. Communiter affirmant. Quia i. Chri-

Christus Matth. 13. innuit hoc licere. 2. Thesaurus non est pars fundi, nec ejus fructus, cum ibi non natus, sed positus fuerit; nec pertinet ad Dominum agri donec eum invenierit, cum thesaurus in nullius bonis sit, *Instit. de rer. divis.* 3. Justum pretium rei petitur, ex communi aestimatione, non ex utilitate soli emptori notâ, quæ est per accidens, & extrinsecare rei. Nec emptor tenetur indicare, cum cuilibet liceat uti propriâ scientiâ ad acquirendam rem, quæ nullius est.

Aliud est de venis metallicis, vel alio minerali, quæ latent in agro: nam sunt partes fundi, qui non consistit in sola superficie, sed in tota profunditate usque ad centrum Terræ; aut saltem sunt fructus agri: Ergo sunt Domini agri, & in emptione fundi debet haberi eorum ratio, cum verè simul emantur. Sunt tamen, qui docent, si emens id nesciverit, & bonâ fide emerit, non teneri hoc compensare: quia quæ à nemine cognoscuntur, non estimantur pretio, sed se habent in aestimatione hominum tanquam si ibi non essent.

Q. II. An licet iusto pluris vendere ob dilatam solutionem pretii, vel minoris emere ob anticipatam?

Resp. Neutrum licet, nisi adsit aliis titulus justus, ut lucrum cessans, vel damnum emergens. *Est communis.* & Constat i. ex cap. 6.

Tom. II.

Kk

& cap.